

فیروز و ایران: امید به احیای یوز ایرانی

زهره افشار

پس از هفت سال چشم‌انتظاری جفت‌گیری دو یوز به نام «فیروز» و «ایران» در پارک ملی توران، فعالان و کارشناسان محیط زیست را به احیای نسل در حال انقراض یوز ایرانی امیدوار کرد. آخرین سرشماری‌ها نشان می‌دهد از تیزپاترین گربه‌سان جهان کمتر از ۲۰ فرد در دشت‌های ایران زندگی می‌کند. این عدد یعنی آژیر قرمز انقراض سومین گربه‌سان جغرافیای ایران بعد از شیر ایرانی و ببر مازندران به صدا درآمده است.

داستان پرماجرای احیای یوز ایرانی در اسارت از «کوشکی» در میاندشت جاجرم خراسان شمالی شروع شد. «کوشکی» یوزبلینگ نری بود که در پناهگاه حیات وحش میاندشت در اسارت می‌زیست. او واری فنس‌هایی که او را از دنیای اطرافش جدا می‌کرد، چشم در چشم یوز ماده‌ای شده بود. آن‌طور که «مازاد شرافتی» یوزبان میاندشت به «ایران» گفته بود: «آنقدر عاشق شده بود که صدای صخره‌های دور از

دلبرش، زمین و زمان را به هم می‌دوخت.» اما سازمان محیط زیست در زمان ریاست معصومه اینتکار خواب دیگری برای او دید: ازدواج اجباری با «دلبر»، ماده یوز سمنانی! سال ۹۳ عروس سمنانی و داماد میاندشتی را در میان اعتراض کارشناسان به تهران آوردند و ساکن پردیسان کردند! آنها با این وصلت می‌خواستند نسل در معرض انقراض یوز ایرانی را در حصار فنس‌های پردیسان نجات دهند. یوز در جغرافیای آسیا منقرض شده است و آخرین بازمانده‌های این گربه سان به ایران محدود می‌شود. تعداد یوزهای ایرانی شاید به تعداد انگشتان دو دست برسد. امنیت از زینستگاه یوزها با معدنکاوی و جاده‌سازی رخت بریسته است و پردیسانی‌ها احیای در اسارت را تنها راهی می‌دانستند که می‌تواند یوزبلینگ را از سرنوشتی که پایان حضور شیر و ببر در ایران را رقم زد، برهاند. اخبار ضد و نقیض از جفت‌گیری کوشکی و دلبر به بیرون از فنس‌های پردیسان درز کرد اما هیچ تصویری نبود. پردیسانی‌ها بعد از آن هم پرونده را با اعلام سقط جنین دلبر به دلیل عفونت بیاگانی کردند. لجاج مصنوعی هم افاق کور زندگی این دورا روشن نکرد. در میانه راه یوز ماده دیگری هم به قصه وارد شد. یوزی که حضورش چون دویوز دیگر نتیجه شکار غیرمجاز بود. محیط زیستی‌ها اسمش را «ایران» گذاشتند. ایران قرار شد هووی دلبر شود تا شاید از رهگذر این دل شکستگی، نسل یوز ایرانی از لبه پرتگاه انقراض نجات یابد. پردیسانی‌ها دلبر را کنار زدند. بین کوشکی و ایران اتفاقی نیفتاد. بسیاری آن را نتیجه استرسی رسانه‌شینی بین دو بزرگراه تهران دانستند. پردیسانی‌ها یکباره به دور از چشم رهاسانه‌ها بین دو بزرگراه منزل عروس جدید را از پردیسان به توران در سمنان برگرداندند! دارت‌های بیهووشی به سمت ایران و کوشکی نشانه رفت. عروس از هوش رفت اما کوشکی کوتاه نیامد! خبر که به رسانه‌ها رسید. منابعی از داخل سازمان از زدن چهار دارت بیهووشی به کوشکی خبر دادند، اما روابط عمومی اعلام کرد که تنها دو بار به یوز نر دارت زده شده است. دامپزشکان احتمال سکنه داماد را دادند. فیلم‌های منتشر شده نشان از بی‌تابی کوشکی بعد از زدن دارت داشت. حیوان خودش را به در دیوار قفس می‌زد اما بیهووش نشد. عروس اما با دارت بیهووشی از هوش رفت تا در جعبه‌ای قرار بگیرد و با وانت به سمنان برود. آن جعبه غیراصولی و وانت آبی هم به اعتراض خیرنگاران منجر شد. کوشکی ۱۲ ساله پیرتر از آن بود که بتواند اجاق احیای نسل در حال انقراض یوز را نجات بدهد. ایران و دلبر ساکن توران سمنان شدند. سازمان حفاظت محیط زیست هم در سکوت کامل خبری یوز نری به نام فیروز را زنده‌گردی و در طرح تکثیر در اسارت به محدوده فنس کشی منتقل کرد. حالا یک سال بعد از این زنده‌گیری دروبین‌های مداربسته از جفت‌گیری فیروز و ایران خبر می‌دهند. بسیاری امیدوارند این اتفاق به تولد توله یوزبلینگ توران منجر شود و چراغ احیای نسل یوز ایرانی در اسارت را روشن کند.

فرسایش خاک در کشور

۵ برابر متوسط جهانی است

ایران زمین - مدیر دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست گفت: فرسایش خاک در ایران، سالانه حدود ۱۶ تن در هکتار است که حدود ۵ تا ۵ برابر متوسط عددهای جهانی است، البته این عدد در مناطق مختلف متفاوت است و به تخریب مناطق بستگی دارد.
علی مرییدی مدیر دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست افزود: یکی از مهم‌ترین عوامل فرسایش خاک، بحث ضعیف شدن پوشش گیاهی است که یکی از دلایل آن هم می‌تواند چرای بی‌رویه باشد در مراتع یا تغییر اراضی به کشت دیم باشد، بویژه اگر دیم‌کاران شخصی که می‌زنند در جهت شیب زمین باشد عملاً بافت خاک را تخریب می‌کنند و بر اثر بارندگی خاک شسته و به پایین دست هدایت می‌شود که در این شرایط خاک حاصلخیز از بین می‌رود.

<p>آگهی تجدید فراخوان مناقصه عمومی</p> <p>شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل به‌صورت برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تأمین نماید؛</p>	
<p>شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران</p>	<p>۲۰۰۰۹۳۴۹۸۰۰۰۹۶۳</p>
<p>شماره مناقصه و تقاضا</p>	<p>تقاضای شماره R1-1400/012 3012700025-AS مناقصه شماره ۱</p>
<p>موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقام در خواستی</p>	<p>خرید و نصب و راه اندازی سامانه پایش آلپتنده‌های هوا (O2, CO, CO2, SO2, NOX, H2S, FLOW RATE</p>
<p>مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار</p>	<p>۵٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال</p>
<p>نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار</p>	<p>تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به‌صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱/۲۲/۵۵۶۵۹ مورخ ۹۴/۰۹/۲۴ هیات وزیران می‌باشد.</p>
<p>مبلغ برآوردی مناقصه</p>	<p>۵۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال</p>
<p>آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد</p>	<p>۵ روز پس از درج نوبت دوم آگهی</p>
<p>آخرین مهلت بازگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد</p>	<p>در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.</p>
<p>آخرین مهلت بازگذاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد</p>	<p>ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.</p>
<p>آدرس مناقصه‌گر</p>	<p>پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.</p>
	<p>استان بوشهر – شهر ستاد عسلویه – شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی – پالایشگاه اول – اداره خرید</p>

پدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: **www.setadiran.ir** انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضای الکترونیکی اقدام نمایند.

سختی سرما می‌گذرد و سال پربرکت می‌آید

برف شیرین

زهره افشار

«ما دوست داریم راه روستایمان چند ماه زیر برف باشد ولی برای کشاورزی آب داشته باشیم و دام‌های‌مان علوفه کافی داشته باشند.» این صحبت یک از اهالی روستای «لیروک» الیگودرز است که راه روستایشان هنوز و پس از چند روزکه از بارش‌های سنگین برف می‌گذرد بسته است. «عباده دریکوند»که ساکن لیروک است در پاسخ به پرسش ما در خصوص مشکلات شان پس از بارش برف سنگین با خوشحالی وصف‌ناپذیر از بارش برف می‌افزاید: مشکلات که همیشه هست و ما با آن خو گرفته‌ایم ولی آنچه برای ما مهم است بارش برف است چون با خودش رزق و روزی به زمین‌هایمان می‌آورد و از سوی دیگر علوفه دام‌هایمان را تأمین می‌کند.

شاید برای شما شهرنشین‌ها که همیشه با ماشین تردد می‌کنید، بسته بودن راه مشکل باشد ولی ما بیشتر وقت‌ها مجبوریم راه روستا را با قاطر طی کنیم و تعریف ما از مشکلات زمستان با شما فرق دارد. مشکل زمستان برای ما سفید نشدن راه روستا و زمین‌های کشاورزی است. سن در سال گذشته به‌دلیل اینکه علوفه خیلی گران شده بود و نتوانستیم برای گوسفندان علوفه کافی تأمین کنم مجبور شدم تعدادی از آنها را به کشتارگاه ببرم. «رسول گرگی» یکی دیگر از عشایر لرستان است که در حال حاضر به همراه ۱۲ خانوار عشایری دیگر در حوالی بلدختر لرستان ساکن هستند. وقتی از حال و هوای عشایر و مشکلات شان در جریان برف اخیر پرسیدم، گفت: «مشکل چنه؟ برفی سی ایما نعمت!» وی افزود: همین که برف بیاد و دام‌های ما در بهار علوفه داشته باشند برای من به‌عنوان یکی از عشایر کافی است. از وی در مورد چگونگی تأمین سوخت پرسیدم، وی صادقانه پاسخ داد: برای تأمین سوخت مورد نیاز هم مشکلی نداریم مقداری سوخت داده‌اند و مابقی را هم از هیزم درختان منطقه تأمین می‌کنیم! لرستان یکی از استان‌های زلزلسختین است که طبیعت زیبای آن مدیون برف‌هایی است که در زمستان گاهی ارتفاع آن در مناطق کوهستانی‌اش به چند متر

هوای یزد بدتر می‌شود

یزد - دبیر علمی همایش تبیین وضعیت آلودگی هوا در یزد مهم‌ترین دلیل برگزایی این همایش را حال بد این روزهای هوای استان یزد عنوان کرد. مهدی مختاری، اثرات آلودگی هوا بر انسان، اثر صنایع برآلودگی دشت یزد- اردکان و اثر حمل و نقل بر آلودگی هوا و راهکارهای آن را از جمله محورهای این همایش برشمرد. مختاری با تأکید بر اینکه حال هوای استان یزد اصلاً خوب نیست و در مناطقی مثل اردکان مردم کاملاً آلودگی هوا را به چشم خود می‌بینند اثرات آن بر سلامت خود را حس می‌کنند و در این زمینه مردم صدای اعتراضشان نیز بلند شده است. وی اظهار داشت: مشاهدات میدانی هم نشان می‌دهد که اراضی مردم به مراکز بهداشتی و درمانی بر اثر نشانه‌های مربوط به آلودگی هوا در این چند سال افزایش پیدا کرده است. این کارشناس به داده‌های مربوط به شاخص کیفیت هوا اشاره کرد و گفت: کیفیت هوای استان نسبت به سال‌های گذشته، به سمت بدتر شدن پیش رفته است.

بارش برف در سنندج

اولنگ راهبان

تنوری و آتش محلی و کوچ‌های برف گرفته هم بالاخره جزو روزه‌های برفی ما لرستانی‌ها است.

تجهیزات راهداری کفاف نیاز الیگودرز را نمی‌دهد

الیگودرز وسیع‌ترین شهرستان لرستان است که وسعت آن حدود ۶ هزار متر مربع است و به‌دلیل کوهستانی بودن طبیعت بسیار زیبایی را دارد و البته در زمستان نیز جزو مناطق برغزگیر استان است. «ماشالله نعمتی» فرماندار الیگودرز در گفت‌وگو با «ایران» تصریح کرد: شهر ما پهناورترین شهر لرستان است و فاصله دورترین روستای آن ۲۰۰ کیلومتر می‌شود. این درحالی است که الیگودرز جزو مناطق پر برف لرستان است و تجهیزات راهداری جوابگوی نیاز این شهرستان با ۴۵۰ روستا نیست. در بارش‌های اخیر لرستان که خوشبختانه بیشتر به شکل برف بود، ارتفاع برف در داخل شهر به ۳۰ تا ۴۰ سانتیمتر رسید و به‌دلیل کولاک و بوران ناشی از برف، ارتفاع برف در برخی کرده‌ها مانند گلکه بادوش به چند متر رسید. در جریان این

برف روبی در راه‌های روستای اردبیل

بهمان سوادکوه

تلاش‌های صورت گرفته هنوز(صبح چهارشنبه) راه روستایی ۱۲۴ روستا به‌دلیل بارش برف مسدود است.

کلیه مدیرکل مدیریت بحران اردبیل از مردم

در همین حال «مهدی خدمتی» مدیر کل مدیریت بحران اردبیل نیز در گفت‌وگو با «ایران» خاطرنشان کرد: هر چند اردبیل استان برغزگیری است اما برف اخیر در ۲۰ سال اخیر بی سابقه بوده است وی با اشاره به اینکه امکانات و تجهیزات شهرداری ولی ما خوشحالیم زیرا برف برایمان زرق و روزی می‌آورد. اهالی روستای ما بیشتر کشاورز هستند و عمده تولیدشان گندم و جو است، برف که می‌آید یعنی بهار پسر برکتی در انتظار ما است و این مایه دلگرمی و امیدواری اهالی می‌شود. از سوی دیگر ما عادت به این وضعیت داریم و خانم‌های روستا معمولاً با آردی که برای چند ماه ذخیره داریم نان می‌پزند و با آش‌های محلی مانند آش دوغ(آش زمستانی)، سرمای زمستان را از تن به در می‌کنیم. «کلیه‌الله ونوقی» مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان اردبیل به «ایران» گفت: حجم بارش‌ها به حدی بود که با وجود

است که برف و سرمای آن زیانزد است و در جریان بارش‌های اخیر هر چند مردم عادت به بارش برف‌های سنگین دارند اما امسال بارش برف اخیر به گفته بسیاری از مردم شهر بی سابقه بود.

راه روستایمان ۶ روز بسته بود ولی خوشحالیم

«عبار نوروز» دهیار روستای «تیل» خلخال اردبیل نیز به «ایران» گفت:راه روستایی ما ۶ روز تعطیل و بسته بود ولی ما خوشحالیم زیرا برف برایمان زرق و روزی می‌آورد. اهالی روستای ما بیشتر کشاورز هستند و عمده تولیدشان گندم و جو است، برف که می‌آید یعنی بهار پسر برکتی در انتظار ما است و این مایه دلگرمی و امیدواری اهالی می‌شود. از سوی دیگر ما عادت به این وضعیت داریم و خانم‌های روستا معمولاً با آردی که برای چند ماه ذخیره داریم نان می‌پزند و با آش‌های محلی مانند آش دوغ(آش زمستانی)، سرمای زمستان را از تن به در می‌کنیم. «کلیه‌الله ونوقی» مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان اردبیل به «ایران» گفت: حجم بارش‌ها به حدی بود که با وجود

روزی که آمل شهر هزار سنگر شد

شهروندان آملی که خود را دانشجو معرفی می‌کنند هم می‌گویند: ششم بهمن نباید به یک روز و یک هفته خلاصه شود، خیلی از مردم واقعاً درباره دلایل وقوع این حماسه آهلاهی ندانند. وی می‌افزاید: وجود یک بنیاد علمی و پژوهشی، موزه یا ستاد دائمی حساسه ششم بهمن آمل در این شهر ضروری است تا حداقل افراد بتوانند در کارهای علمی و دانشگاهی با موضوع‌های پایان‌نامه‌ها استاد کنند و کارهای پژوهشی وترویجی انجام دهند.

پایتختی که عزاخانه سرداران شد

«یدالله اکبرزاده» یکی از پاسدارانی که درغانه درگیری آمل با منافقان حضور داشته نیز در تشریح چگونگی مقابله با منافقان می‌گوید: گروهی از اعضای تحادیه کمونیست‌های ایران به نام «سریداران»، با هدف جذب مردم آمل به گروه وارد جنگل‌های آمل شدند. البته انتخاب جنگل‌های آمل به عنوان مقر گروه سرداران علل فراوانی داشت؛ اول اینکه این شهر از نظر جغرافیایی، کوهستانی بودن و پوشش جنگلی منحصر به فرد، امکان استتار و اختفا را

به عنوان تنها شهری که در وصیتنامه سیاسی‌اللهی امام خمینی (ره) معمار بزرگ انقلاب اسلامی درج شده، به عنوان افتخار خود می‌دانند. حالا تنها انتظار آنها پس از ۲۰ سال این است

که حماسه ششم بهمن آمل در تقویم رسمی کشور به عنوان یکی از اقدام‌های مهم ثبت شود.

یابد حماسه ۶ بهمن را به نسل جوان معرفی کنیم

به گزارش مهر، «حسن روحی»، یکی از شهروندان آملی که چهارمین دره زندگی خود را پشت سر گذاشته، در خصوص این حماسه مردم می‌گوید: اگرچه در زمان آن حماسه کمتر از ۳ سال داشتم، اما بعدها که بزرگ‌تر شدم درخصوص مقاومت مردم شهم مطالعه کردم و به بزرگی آن پی بردم. البته در سال‌های اخیر حرکت‌های خوبی برای شناسندن بیشتراین حماسه انجام شده اما از واقعیت نباید به راحتی عبور کنیم. ما باید برای شناساندن حماسه ششم بهمن به نسل‌های جدید تلاش کنیم.

«حسین بختیاری»، یکی دیگر از

http://irannewsaper.ir

editorial@irannewsaper.ir

■ پنجشنبه ۷ بهمن ۱۴۰۰
■ سال بیست‌وهشتم
■ شماره ۷۸۳۵

ایران زندگی